

Folkeoplysningsloven
med kommentarer

Folkeoplysningsloven med kommentarer

© Kommuneforlaget A/S
4. udgave, 1. oplag 2012

Bogen er udarbejdet af KL

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Forlagsredaktion: Lone Kjær Knudsen
Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri A/S
Foto: Colourbox
Design: Kontrapunkt

Bestillingsnr. 3315
ISBN 978-87-7848-986-9

Ekspedition:
Kommuneforlaget A/S
Tlf. 3311 3800
post@kommuneforlaget.dk
www.kommuneforlaget.dk

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er uden Kommuneforlagets skriftlige samtykke ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser.

- 5) Afgrænsning af aktiviteter inden for den folkeoplysende virksomhed i forhold til andre tilgrænsende aktiviteter.

- 6) Omfanget og karakteren af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen, jf. § 35, stk. 1.

§ 35. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed i kommunen inddrages ved det i stk. 2 nævnte udvalg i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af

- 1) den i § 34 nævnte politik for den folkeoplysende virksomhed,
- 2) kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og
- 3) kommunens regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal oprette et udvalg inden for den kommunale forvaltning med repræsentation for den virksomhed, der kan få tilskud efter kapitel 3, hvortil den kan henlægge sine opgaver i henhold til denne lov.

Under dette emne kan det angives, hvilke opgaver kommunalbestyrelsen forventer eller ønsker, at de folkeoplysende aktører skal løfte i forhold til de tilgrænsende aktiviteter, som allerede udbydes af f.eks. kommercielle udbydere, biblioteker og uddannelsesinstitutioner. Det er hensigten, at det skal beskrives, hvordan de forskellige områder kan supplere hinanden frem for at konkurrere med hinanden – f.eks. hvordan man undgår konkurrence mellem et kommercielt fitnesscenter og de aktiviteter, der udbydes på aftenskoler eller i foreninger med kommunalt tilskud.

Omfanget og karakteren af den brugerinddragelse, der skal gælde på folkeoplysningsområdet, skal nedfældes i folkeoplysningspolitikken, som den folkeoplysende virksomhed i kommunen høres over. Der sikres dermed også brugerinddragelse på, hvordan kommunalbestyrelsen tilrettelægger brugerinddragelsen.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed i kommunen inddrages i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af folkeoplysningspolitikken, kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og kommunens regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed. Det bemærkes, at der med angivelsen af tilskudsregler sigtes til såvel aktivitetstilskud som lokaletilskud.

Ved brugerinddragelse tænkes på lovens brugere, det vil sige de foreninger, aftenskoler, daghøjskoler m.v., der kan opnå tilskud eller anvise lokaler efter folkeoplysningslovens regler. Ligeledes vil selvorganiserede grupper i princippet skulle inddrages. Det forudsætter dog, at de er organiseret på en sådan måde, at det er muligt at identificere en repræsentation for denne del af den folkeoplysende virksomhed. Det er således ikke en betingelse, at brugerne rent faktisk har opnået tilskud efter folkeoplysningsloven. Alene det forhold, at de pågældende har mulighed for at opnå tilskud, medfører en velbegrunnet interesse i at blive inddraget forud for vedtagelsen af folkeoplysningspolitik, budget og tilskudsregler.

Kommunalbestyrelsen kan også være forpligtet til at sørge for inddragelse af andre end brugerne i medfør af anden lovgivning eller god forvaltningsskik i øvrigt, herunder rådgivende udvalg, som er nedsat af kommunalbestyrelsen, f.eks. det kommunale handicapråd.

Med bestemmelsen skabes en bredere hjemmel til at delegere opgaver inden for folkeoplysningsområdet, end der er i dag. Hidtil har kommunalbestyrelsen alene haft mulighed for at delegere sine opgaver i henhold til folkeoplysningsloven til et kommunalt folkeoplysningsudvalg. Folkeoplysningsudvalgets sammensætning, kompetencer m.v. er endvidere nøje reguleret.

Med den nye bestemmelse vil kommunalbestyrelsen kunne delegere til et eller eventuelt flere andre udvalg end et folkeoplysningsudvalg med deltagelse af repræsentanter for den folkeoplysende virksomhed. Det pågældende udvalg vil være at anse for en del af den kommunale forvaltning. De almindelige forvaltningsretlige og kommunalretlige regler om generel og speciel habilitet, partsretligheder, tavshedspligt m.v. gælder derfor.

Det forhold, at udvalget skal anses som en del af den kommunale forvaltning, medfører en ændring i forhold til de habilitetsregler, der hidtil har været gældende i forbindelse med kommunalbestyrelsesmedlemmers repræsentation i et folkeoplysningsudvalg. Efter de hidtil gældende regler vil et medlem af kommunalbestyrelsen, der har medvirket ved en afgørelse truffet i folkeoplysningsudvalget, som påklages til kommunalbestyrelsen, være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af klagen. Efter de nye regler vil kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke i tilsvarende situationer være inhabile i forbindelse med en klagesagsbehandling. Habilitetsspørgsmålet følger herefter de almindelige regler, der gælder for bl.a. kommunalbestyrelsens stående udvalg.

Det medfører en række konsekvenser, at delegation til et udvalg nedsat til varetagelse af opgaver i henhold til folkeoplysningsloven anses for at ske inden for den kommunale forvaltning.

Ved en sådan delegation bevarer kommunalbestyrelsen sin instruktionsbeføjelse. En meddelt delegation vil når som helst indholdsmæssigt kunne ændres eller helt tilbagekaldes af kommunalbestyrelsen. Da kommunalbestyrelsen fortsat er indehaver af kompetencen, vil denne såvel efter som uden klage eller anmodning om remonstration kunne omgøre afgørelser, der er truffet i

henhold til delegationen, i samme omfang som hvis kommunalbestyrelsen selv havde truffet dem.

Endvidere indebærer udvalgets status som en del af den kommunale forvaltning, at kommunens virksomhed efter folkeoplysningsloven som udgangspunkt vil være omfattet af de kommunale tilsynsmyndigheders kompetence, uanset om kommunalbestyrelsen har valgt at henlægge sine opgaver efter loven til et udvalg eller at varetage opgaverne selv.

Endelig betyder udvalgets status som en del af den kommunale forvaltning, at den tidligere klagebestemmelse i lovens § 41 ophæves.

Det bemærkes, at repræsentation for den folkeoplysende virksomhed forudsættes at finde sted ved en bred repræsentation af foreninger m.v., som har gennemført en folkeoplysende virksomhed med tilskud eller anvisning af lokale efter loven, f.eks. inden for det seneste år. Dette princip svarer til princippet i den hidtidige bestemmelse i § 35, stk. 4, som regulerede, hvem der kunne repræsentere den folkeoplysende virksomhed i et kommunalt folkeoplysningsudvalg.

Uanset hvilken løsning en kommunalbestyrelse vælger, skal principperne herfor nedfældes i kommunens folkeoplysningspolitik. Det bemærkes, at delegation til et udvalg med brugerrepræsentation skal finde sted under skyldig hensyntagen til kommunens budget, som kommunalbestyrelsen har ansvaret for. Det fremgår således af kommunestyrelseslovens § 40, stk. 2, at bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen, og at foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, ikke må iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

§ 35a. (Ophævet).

§ 36. (Ophævet).

§ 37. (Ophævet).

§ 38. (Ophævet).

§ 39. (Ophævet).